

Digipassien materiaali

3-4-vuotiaat

Osa 2

Siuntio
Sjundea

Varhaiskasvatuksen Digipassit

Ohjeistus: Miika Smolsky

Tarinat: Emmi Wentzien & Miika Smolsky

Kuvitus: Senni Ojaniemi

Tausta: Pixaby 2023

Siuntion kunnan varhaiskasvatus 2023

Idea

”Pädiengin digiseikkailu” -materiaali on Opetushallituksen rahoituksella työstetty materiaali Siuntion varhaiskasvatukseen käyttöön. Materiaalissa digihahmot Into, Usko, Rauha ja Onni seikkailevat päiväkodista kohti koulua. Matkan aikana Pädiengin tulee selviytyä erilaisissa sademetsissä, aina ikätason mukaisesti. Ikätasot on jaettu neljään osaan; 0-2v, 3-4v, viskarit ja eskarit. Yhteen ikähaarukkaan liittyy aina neljä toimintavuoden aikana luettavaa lyhyttä tarinaa. Tarinoissa seikkailijat törmäävät erilaisiin haasteisiin, jotka he ratkaisevat digitaalisia keinoja hyödyntämällä. Sademetsiin on otettu paljon digitaalisia vivahteita ja ne saattavat sisältää jopa taikauskaiselta tuntuvia asioita. Materiaaliin sisältyy jokaiselle lapselle jaettava passi, jonka avulla kasvattajat ja lapsi itse voi seurata henkilökohtaisesti digitaalista kehittymistä toimintavuoden aikana.

Projektin kulku

3–4-vuotiaiden tarinoita on poikkeuksellisesta kaksi erilaista. Ryhmissä, joissa on vain 3- tai 4-vuotiaita, voi 3-vuotiaiden kanssa lukea osan 1 tarinan ja 4-vuotiaiden kanssa osan 2 tarinan. Yhdistetyissä ryhmissä osan 1 ja 2 tarinat voi lukea vuorovuosin. Sopikaa yhdessä yksikön kanssa, kumpi tarina luetaan minäkin vuonna. Tämä on toteutettu, jotta saman lapsen ei tarvitse kuulla samaa tarinaa kahta kertaa.

1. Aloita projekti pitämällä aloitustuokio ja jaa jokaiselle oma digipassi. Lue ensimmäinen tarina toimintavuoden alkaessa elo-syyskuussa.
2. Toteuta digitoimintaa ja täydennä osaaminen passiin.
3. Lue toinen tarina toimintavuoden alettua marraskuussa.
4. Toteuta digitoimintaa ja täydennä osaaminen passiin.
5. Lue kolmas tarina joulun jälkeen helmikuussa
6. Toteuta digitoimintaa ja täydennä osaaminen passiin.
7. Lue neljäs tarina toimintavuoden päättyessä huhti-toukokuussa.
8. Toteuta digitoimintaa ja täydennä osaaminen passiin.
9. Toimintavuoden päätteeksi voitte muistella mitä kaikkea on opittu. Passin voi antaa lapselle mukaan kotiin.

Tarinoiden tarkoitus

Tarinoiden tarkoituksena on innostaa lapsia oppimaan digitaalisuutta ja herättää digipassin hahmot eloon. Jokainen Pädiengiläinen on erilainen ja jokaisella on omia erityispiirteitä. Jokainen on hyvä jossain ja pääsee loistamaan omalla tavallaan. Tarinat ovat lyhyitä ja niihin on tarkoituksella jätetty osa asioista oman mielikuvituksen varaan, jotta jokainen lapsi voi luoda omannäköisen mielikuvan hahmosta ja tarinoiden tapahtumista.

Vinkki: voit myös kuunnella tarinat äänikirjana avaamalla ne digiversiona → avaa (sininen painike) → avaa selaimessa → lue ääneen. (Microsoft Edge -selaimessa)

Passin tarkoitus

Digipassin tarkoituksena on toimia kasvattajien sekä lasten työkaluna digitaalisen osaamisen seurantaan. Passiin on sisällytetty ne taidot, joita lapsen tulisi oppia toimintavuoden aikana varhaiskasvatukseen taitotasojen mukaisesti. Pädiengin hahmot löytyvät passin takaa, josta jokainen lapsi voi muistella niitä vuoden aikana. Passia on tarkoitus säilyttää päiväkodissa toimintavuoden ajan. Toimintavuoden päätteeksi tai lapsen lopettaessa Siuntion kunnan varhaiskasvatuksessa, voi passin antaa kotiin, jolloin siitä jää fyysinen muisto lapselle.

Ohje passin käyttöön

1. Jaa passit heti toimintavuoden alussa.
2. Taita passi keskeltä kahtia, niin että siitä tulee ”kirjan muotoinen”.
3. Lisää lapsen nimi etusivulla näkyvään ruutuun. (Lapsi voi itse kirjoittaa)
4. Täytä vuoden aikana passin sisäpuolella näkyviin ympyröihin aina, kun kyseinen taitotaso on saavutettu. Ympyrään voi laittaa esimerkiksi, leiman, tarran tai lapsi voi itse piirtää merkin siihen. Passin täydennys täytyy aina tulla aikuisen aloitteesta.
5. Kun kaikki kolme taitotasoa on saavutettu, voi merkin laittaa myös suureen ympyrään. (Vaihtoehtoisesti voi myös toteuttaa vielä yhden extratuokion)

Aloitustuokio

Varaa tuokioon:

- Jokaiselle lapselle oma digipassi
- Luettava materiaali, joka sisältää tarinat
- Oheismateriaalia
  - Voit tulostaa materiaalin valmiiksi tai heijastaa sen esitystekniikalla nähtäväksi

Tee näin

- Kerro lyhyesti lapsille Pädiengin tarkoituksesta ja siitä, että he kulkevat koko toimintavuoden heidän mukanaan.
- Esittele hahmot ja niiden erityispiirteet esimerkiksi hahmokortteja hyödyntämällä.
- Lue ensimmäinen tarina kokonaisuudessaan.
- Jaa jokaiselle oma digipassi.

Materiaaliin kuuluvaa

- Pädiengin digiseikkailu -juliste
- Varhaiskasvatuksen digipassi päiväkotilaisille 3-4 v. osa 2
- Digipassien materiaali 3-4-vuotiaat
- Hahmokortit

Kaikki materiaali löytyy myös tulostettavana digiversiona Siuntion kunnan varhaiskasvatuksen TVT-sivuilta kohdasta ”Digipassit”.

Sarjaan kuuluvaa

- Varhaiskasvatuksen digipassi päiväkotilaisille 0-2 v.
- Varhaiskasvatuksen digipassi päiväkotilaisille 3-4 v. osa 1
- Varhaiskasvatuksen digipassi päiväkotilaisille 3-4 v. osa 2
- Varhaiskasvatuksen digipassi viskarilaisille
- Varhaiskasvatuksen digipassi eskarilaisille

Ensimmäinen tarina – Lue elo-syyskuussa

Tervetuloa Pädiengin jännittävään seikkailuun päiväkodissa. Matkaan lähtevät hajamielinen Into, pohdiskeleva Usko, ujo Rauha ja rohkea Onni. Seikkailusta selvitäkseen heidän tulee selviytyä alankosademetsän läpi. Alankosademetsässä villitsee liaanit ja köynnökset suurissa ja korkeissa puissa.

Ole valmiina, sillä tämä alankosademetsä ei olekaan ihan tavallinen metsä, sillä se on digisademetsä. Matkallaan heitä on vastassa hurjia esteitä sekä jännittäviä seikkailuita. Pitäkää tableteistanne kiinni, nyt mennään!

Matka alkaa

Oli kuuma ja kostea aamu, kun seikkailijamme lähtivät matkaan kohti alankosademetsää. Saavuttuaan sademetsään Usko tutki suurennuslasillaan mahtavia liaaneja ja erilaisia köynnöksiä. Rauha mietti, miten ihmeessä puut voivat olla niin suuria, että ylettyvät melkein pilviin asti. Into oli jäänyt jo jalastaan kiinni köynnökseen ottaessaan kasvillisuudesta kuvia tabletillaan. Onni kävi irrottamassa Inton köynnöksestä viidakkoveitsensä avulla ja hoputti muita jatkamaan matkaa eteenpäin. Käveltyään jonkun aikaa saapuivat seikkailijat suuren rotkon luo. Rotko oli niin leveä ja suuri, ettei sitä voinut kiertää, vaan seikkailijat alkoivat yhdessä suunnittelemaan vaihtoehtoja rotkon ylittämiseksi. Rauhaa ylitys mietitytti ja jännitti kovin. Onni rauhoitteli Rauhaa kertoen, miten viidakossa aina löytyy turvallinen ratkaisu matkan etenemiselle. Usko tutki ympäristön kasvillisuutta todeten: ”Minä tiedän! Noissa korkeissa puissa kasvaa liaaneja! Otetaan vauhtia ja lennetään niillä rotkon yli, siellä sijaitsevaan suureen puuhun!” Into innostui ideasta ja alkoi laskemaan: ”Jos otamme liaanin puun neljänneltä oksalta, niin vauhti riittää rotkon ylitykseen toisella puolella olevan suuren puun kolmannelle oksalle.” Onni halusi ylittää rotkon ensimmäisenä ja ehdotti Rauhalle, että he lentäisivät yhdessä liaanilla, jolloin Into ja Usko tulisivat heidän peräänsä seuraavalla liaanilla. Retkeilijät lampsivat kohti suurta puuta. Yhtäkkiä Usko huudahti: ”Hei, tulkaa katsomaan! Täällä puun juurella on QR-koodi, luetaan se Inton tabletilla!” Qr-koodin luettua tabletin näytölle ilmestyi kuva vihreästä liaanista, joka roikkui puusta Rauhan takana. Yhteen ääneen retkeilijät totesivat: ”Tämän täytyy olla juuri se liaani, jolla pääsemme lentämään rotkon yli!” Seikkailijat kiipesivät suuren puun neljännelle oksalle, josta liaani kasvoi. Kun kaikki olivat kivunneet oksalle, alkoi Into laskemaan vauhtia: ”Kun lasken kolmeen, voitte ottaa vauhtia. Yksi, kaksi, KOLME!” Onni ja Rauha ottivat vauhtia ja liehuivat liaanilla turvallisesti rotkon yli toisella puolella olevan suuren puun kolmannelle oksalle. Rauha huusi toiselle puolelle Intolle ja Onnille: ”Ei se ollut yhtään niin pelottavaa, kuin luulin! Minä lasken teille kolmeen, sitten otatte vauhtia ja lennätte! Yksi, kaksi, KOLME!” jolloin myös Into ja Onni pääsivät lentämään liaanilla rotkon yli. Retkeilijät kiipesivät suuren puun kolmannelta oksalta alas. Puu oli valtava ja se antoi hyvin suojaa sekä varjoa auringonsäteiltä. Liaaneilla lentäminen oli vienyt retkeilijöiden voimat, joten he päättivätkin leiriytyä suuren puun alle yöksi. Usko kaivoi leiriytymisvälineet esiin salkustaan ja sytytti nuotioon tulen suurennuslasinsa avulla. Retkeilijät söivät eväitä ja kömpivät telttaan nukkumaan rankan päivän päätteeksi.

Toinen tarina – lue marraskuussa

Seuraavana aamuna Pädiyngi jatkoivat matkaansa. Tovin käveltyään heidät yllätti valtava perhosparvi. "Katsokaa, miten kauniita perhosia!" Into huudahti. Perhoset kimmelsivät heidän ympärillään kaikissa sateenkaaren väreissä. Usko alkoi tutkimaan perhosia suurennuslasillaan. "Projektoriperhonen, tablettiperhonen, ohjelmointiperhonen..." hän mutisi itsekseen vertaillaessaan perhosia. Perhoset parveilivat seikkailijoiden yllä ikään kuin tarkkaillakseen, keitä nämä vieraat oikein olivat. Perhoset eivät olleet tottuneet siihen, että heidän kotonaan alankosademetsässä vierailisi seikkailijoita. Perhosia ihailtaessa Rauhan yllätti kurniva nälkä. "Vatsani sanoo, että on jo ruoka-aika", vaikeroi Rauha vatsa kurnien. "Tässä parven keskellä ei ole hyvä paikka evästuolle. Tulkaa, niin raivaan meille tietä rauhallisemmalle paikalle", sanoi Onni ottaen viidakkoveitsensä esille. "Minulla on parempi idea!" huudahti Usko. Usko kaivoi laukustaan pienen lasisen pullon, joka sisälsi kimaltavaa hopeaa nestettä. "Otetaan tipat monilukutaitoliemestäni. Sen avulla kutistumme hetkeksi yhtä pieniksi kuin puhelinmuurahaiset ja pääsemme ryömimään perhosparven ali!" Vuorotellen jokainen seikkailijoista otti kulauksen Uskon monilukutaitoliemestä, kutistui puhelinmuurahaisen kokoiseksi ja ryömi perhosparven ali rauhalliselle paikalle. Samassa he muuttuivat takaisin seikkailijoiksi, jolloin heidän edessään avautui suojaisa aukea. "Tässä on oiva paikka levolle ja ruokatauolle", totesi Onni, jolloin seikkailijat pääsivät lepäämään ja viettämään ansaittua ruokataukoa.

Kolmas tarina – Lue helmikuussa

Oli taas aika jatkaa seikkailua läpi päiväkodin. Seikkailijat pakkasivat reppunsa ja tarkistivat Inton tabletilta kompassisovelluksesta oikean suunnan reitille. "Käännös oikeaan, ja sitten matka jatkuu 10 kilometriä länteen", ohjeisti Onni. "10 kilometriä?! Sehän on kauhean pitkä matka!" totesi Rauha huolestuneena. "Sen jälkeen päämäärämme jo hämöttää, joten eiköhän lähdetä jatkamaan matkaa!" kannusti Usko. Seikkailijat tekivät käännöksen oikeaan ja lähtivät Onnin perässä jatkamaan matkaa. Onni raivasi viidakkoveitsen avulla heille polkua saniaisten läpi, Into laski matkan pituutta askelmittarin avulla, Usko tutkiskeli köynnöksiä suurennuslasillaan ja Rauha keräsi kasveja mappinsa sisään muistoksi matkasta. "Hyss, pysähtykää! Olkaa aivan hiljaa ja katsokaa varovasti eteenne!" kuiskasi joukkoa johtanut Onni. Muut pysähtyivät ja katsoivat pitkälle eteenpäin. Edessään he näkivät neljä keltaista ja täplikästä pitkää jalkaa. "Katsokaa ylöspäin! Sen pää osuu puiden latvoihin saakka! Mikä se oikein on?" ihmetteli Rauha. "Teknokirahvi!" huudahti Into. Kirahvi nautiskeli paikallaan korkeiden puiden lehtiä niin, että vain rouskutus kuului seikkailijoiden katsoessa niskat vinossa ylöspäin taivasta kohti. "Sen päähän osuu pilviin asti, hui miten korkea se onkaan!" Usko hihkasi. "Hyss, ei häiritä sen ruokailua", hyssytteli Onni. Seikkailijat alkoivat pohtimaan, miten he pääsisivät jatkamaan reittiään häiritsemättä teknokirahvin ruokailua. "Usko, kaiva laukustasi esiin kaukosäädin ja säädä äänenvoimakkuus kokonaan pois käytöstä. Näin saamme äänet hetkeksi aikaa pois päältä, eikä teknokirahvi kuule meistä kantautuvia ääniä. Sitten pääsemme hiipimään ruohikossa hänen jalkojensa vierestä ohi", ehdotti Into. "Hyvä idea!" totesi Onni. Usko kaivoi salkustaan kaukosäätimen ja kysyi: "Ovatko kaikki valmiina? Nyt painan miinusnappia ja hiljennän äänet. Sen jälkeen näytän peukkaa ja voimme jatkaa matkaa." Usko säätöi äänenvoimakkuuden kokonaan pois, näytti peukkaa ja lähti johdattamaan muita varovaisesti mutta päättäväisesti teknokirahvin ohitse. Ryhmä liikkui varovasti jonona askeltaen samaan tahtiin. Matka tuntui pitkältä ja rankalta. Ryhmä halusikin varmistaa, etteivät häiritse kirahvia, ja jatkoivat hiljaista kulkemista kirahvin ohituksen jälkeenkin. Hämärän laskeuduttua ryhmää johtanut Usko pysähtyi, otti kaukosäätimen esiin ja säätöi äänenvoimakkuuden takaisin normaaliksi. "Huh, sehän meni hienosti, vaikka rankkaa olikin. Hyvä, että teknokirahvi sai syödä rauhassa", Usko totesi. "Syömisestä puheen ollen, minulla alkaa jo olemaan kova nälkä ja väsymys", vaikeroi Rauha. "Tuon ohituksen jälkeen onkin hyvä leiriytyä yöksi ja tankata ruokaa sekä juomaa vatsan täydeltä", päätti Onni. Seikkailijat kaivoivat leiriytymisvälineet repuistaan ja alkoivat valmistaa iltapuuroa nuotiolla. Leirin pystyttämisen ja iltapuuron nauttimisen jälkeen he kömpivät makuupusseihinsa nukkumaan.

Neljäs tarina – Lue huhtu-toukokuussa

Aamu alkoi valjeta alankosademetsässä, ja seikkailijat heräsivät puiden lehtien väleistä pilkistävään auringonpaisteeseen. He pakkasivat leirytymsvälineensä ja tarkistivat, että nuotio on kunnolla sammunut sekä kaikki roskat siivottu. Rauha tarkisti suunnan puhelimensa kompassisovelluksesta ja niin he jatkoivat seikkailuaan läpi päiväkodin. Liaanit heiluivat pienessä tuulella, ja puiden latvoista saattoi kuulla tukaanien laulua. Tuntien kävelemisen jälkeen seikkailijat törmäsivät digilaiskiaiiseen. Laiskiainen makasi leveänä keskellä heidän reittiään, eikä häiriintynyt ollenkaan seikkailijoiden äänistä. “Katsokaa, digilaiskiainen!” huusi Usko. “Miksi se vain makaa siinä?” ihmetteli Rauha. Into kaivoi tabletin taskustaan ja alkoi lukemaan: “Digilaiskiaisit ovat erityisesti sopeutuneet puissa ja puiden läheisyydessä elämiseen. Ne liikkuvat erittäin hitaasti ja laskeutuvat vain noin kerran viikossa alas puusta.” “Sen täytyy siis olla ruokalevolla”, totesi Onni ja alkoi varovasti lähestymään laiskiaista. Laiskiainen ei tehnyt elettäkään liikkuaan. Seikkailijat alkoivat yhdessä pohtia, miten saisivat digilaiskiaisien liikkeelle ja pois heidän kulkureitiltään. “Mitä jos tekisimme sille reitin puun luo ja reitin varrella olisi digilaiskiaisien lempiherkkua, eli puiden lehtiä?” ehdotti Usko. “Hyvä idea! Kerätkää kaikki sylillinen lehtiä, jonka jälkeen jaamme ne reitiksi tuon vehreän ja lehtevän puunrungon luo”, ohjasi Onni seikkailijoita. Seikkailijat lähtivät yhteisvoimin keräämään herkullisia puiden lehtiä ja tekivät niistä reitin. He herättivät digilaiskiaisien varovasti laulamalla. Digilaiskiainen raotti silmiään ja näki herkullisen puiden lehdistä tehdyn reitin. Hän venytteli raajojaan, lähti varovasti liikkeelle ja alkoi hiljalleen syömään lehtiä yksi kerrallaan reitin varrelta. Pädiengiläiset olivat innoissaan suunnitelman onnistumisesta, mutta eivät halunneet häiritä laiskiaisien hidasta etenemistä reitillä. Sen sijaan he päättivät pitää pienen lepo- ja juomataun seuraten samalla laiskiaisien liikkumista. Kun laiskiaainen vihdoinkin pääsi puun juurelle, kiipesi hän tyytyväisenä puun oksalle jatkamaan uniaan. Pädiengiläiset pääsivät jatkamaan matkaansa. He eivät ehtineet kulkea pitkään, kun yhtäkkiä Rauha huudahti: “Hei, katsokaa tuota valon pilkahuusta liaanien välistä!” Rohkea Onni otti viidakkoveitsensä esiin ja alkoi huitoa liaaneja. Usko lähti juosten tutkimaan valoa samalla huutaen Intolle: “Tule auttamaan! Täällä näkyy kyltti, jossa on numeroita ja kirjaimia!” Into pinkaisi Uskon luo ja hihkasi innostuneena: “Siinähan näkyy nuoli oikealle ja lukee ULOS! Tästä läpäisemme seikkailumme”, sanoi Into. Niin ystävykset selvittivät tiensä ulos alankosademetsästä ja päättivät seikkailunsa.